

Wprowadzenie do okresów operacji handlowych

Okresy operacji handlowych pozwalają na zarządzanie wystawianiem dokumentów handlowych. Użytkownik ma możliwość zablokowania wystawiania dokumentów w pewnych przedziałach czasu – okresach handlowych, które zostały już np. rozliczone i zamknięte.

Wskazówka

Przed rozpoczęciem pracy z okresami operacji handlowych warto je odpowiednio skonfigurować.

Parametry pozwalające na parametryzację okresów operacji handlowych dostępne są z poziomu *System* → *Konfiguracja* → *Handel*:

- [Ogranicz ilość otwartych okresów handlowych](#)
- [Łączenie okresów handlowych z okresami obrachunkowymi](#)
- [Blokada zatwierdzania dokumentów po niezamkniętym okresie](#)
- [Blokada wystawiania dokumentów poza okresem](#)

Dodatkowo istnieje możliwość oznaczenia dokumentów, które mają być uwzględniane w okresach operacji handlowych. Parametr *Uwzględniaj w okresie operacji handlowych* znajduje się na typach poszczególnych dokumentów (*Konfiguracja* → *(Dokumenty Typy)*).

Uwaga

Ustawienia dotyczące uwzględniania poszczególnych typów dokumentów w okresach operacji handlowych odnoszą się do wszystkich centrów struktury firmy. Stąd możliwość modyfikacji parametru odpowiedzialnego za tę funkcjonalność jest nieaktywna na typach dokumentów uruchamianych z poziomu struktury firmy.

Typy dokumentów, które mogą być uwzględniane w okresach

operacji handlowych to:

- Faktury handlowe (FS, FZ)
- Faktury zaliczkowe (FSL, FZL)
- Faktury VAT (FSV, FZV)
- Paragon (PAR)
- Zamówienia (ZS, ZZ, ZWE)
- Oferty (OS, OZ)
- Noty (KN, DN)
- Reklamacje (RLS, RLZ)
- Zestawienie sprzedaży detalicznej (ZSD)
- Wydanie zewnętrzne (WZ)
- Przyjęcie zewnętrzne (PZ)
- Rozchód wewnętrzny (RW)
- Przychód wewnętrzny (PW)
- Przesunięcia międzymagazynowe (MM-, MM+)
- Korekty ilościowe, wartościowe i kosztów dodatkowych (KIFS, KWFS, KFSL, KIFZ, KWFZ, KDFZ, KFZL, KIPAR, KWPAR, KIWZ, KWWZ, KIPZ, KWPZ, KDPZ, KIPW, KWPW, KIRW, KSD, KFSV, KFZV)

Ogólne	Diagram	Wymiary	Opis analityczny	Schematy numeracji
Parametry				
Kod:	FS			
Nazwa:	Faktura sprzedaży			
Grupa:	Handlowe rozchodowe			
☒ Uwzględniaj w okresie operacji handlowych				
Parametry elementu				
Precyzja ceny:	2			

Definicja dokumentów FS wraz z zaznaczonym parametrem Uwzględniaj w okresie operacji handlowych

Podczas wystawiania dokumentów, dla których zaznaczono parametr *Uwzględniaj w okresie operacji handlowych* to data wystawienia jest podstawą do weryfikacji, czy dokument może zostać wystawiony czy też nie. Wyjątek stanowią:

- handlowe dokumenty zakupowe (FZ, FZL, KIFZ, KWFZ, KDFZ,

- KFZL) w przypadku których system uwzględnia datę wpływu
- dokumenty VAT w przypadku których system uwzględnia data ewidencji

Oprócz powyższych ustawień ważnym elementem jest nadanie uprawnień do zamykania okresów handlowych odpowiednim grupom użytkowników. Parametr odpowiedzialny za te uprawnienia – *Zamykanie okresów operacji handlowych* umieszczony jest w ustawieniach grup operatorów (*Konfiguracja* → *Struktura firmy* → *Grupy operatorów*) na zakładce *Inne uprawnienia*.

Definiowanie okresów operacji handlowych

Definiowanie okresów handlowych odbywa się z poziomu *Konfiguracja* → (*Handel/Magazyn*) → *Okresy operacji handlowych* po wybraniu przycisku:

- **[Dodaj]** – na liście pojawi się dodatkowy wiersz, w którym należy określić symbol okresu (pole wymagane), zakres dat oraz opcjonalnie opis. Po wypełnieniu danych nowy okres należy zapisać.
- **[Dodaj przez formularz]** – otwarty zostanie formularz definiowania nowego okresu operacji handlowych

Ogólne Historia zmian

Symbol: Styczeń 2019

Zakres dat

Od: 01.01.2019 Do: 31.01.2019

Data zamknięcia:

Zamknij do: 31.01.2019 Stan: Otwarty

Opis:

Formularz okresu operacji handlowych

Formularz składa się z pól:

Symbol – pole wymagane, służy do nadania unikalnej nazwy okresu handlowego

(Zakres dat) Od – pole wymagane, data początku okresu handlowego

(Zakres dat) Do – pole wymagane, data końca okresu handlowego

Data zamknięcia – pole wypełniane automatycznie datą bieżącą, po zamknięciu okresu handlowego lub zaakceptowaniu/zatwierdzeniu powiązanego z nim okresu obrachunkowego; jest to data faktycznego wykonania operacji

Zamknij do – parametr wraz z polem prezentującym datę, do której okres ma zostać/został zamknięty; widoczne tylko dla użytkowników z uprawnieniami do zamykania okresów operacji handlowych

Stan – pole z listą do wyboru (*Otwarty, Zamknięty wstępnie, Zamknięty*), widoczne tylko dla użytkowników z uprawnieniami do zamykania okresów operacji handlowych; ściśle powiązane

z parametrem *Zamknij do* – aktywne tylko po zaznaczeniu tego parametru Służy do wstępnego lub ostatecznego zamykania okresu.

W okresie będącym w stanie *Zamknięty wstępnie* tylko operatorzy posiadający prawo do zamykania okresów operacji handlowych mogą w dalszym ciągu wystawiać dokumenty. W okresie w stanie *Zamknięty* obowiązuje całkowita blokada wystawiania dokumentów dla wszystkich operatorów.

Więcej szczegółów znajduje się w artykule [Zamykanie i otwieranie okresów operacji handlowych](#).

Opis – pole opcjonalne, niewymagane; służy do wprowadzenia dodatkowych adnotacji nt. danego okresu handlowego

---

Okresy handlowe powiązane z okresami obrachunkowymi

Celem łączenia obu typów okresów jest doprowadzenie do sytuacji, w której zamknięcie okresu obrachunkowego będzie skutkowało automatycznym zamknięciem okresu handlowego. Okres obrachunkowy jest traktowany nadrzędnie w stosunku do okresu operacji handlowych. Ze względu na rozdzielność tych okresów, można zamknąć okres operacji handlowych bez automatycznego zamknięcia okresu obrachunkowego.

Dodając nowy okres handlowy w pierwszej kolejności należy dodać nowy okres obrachunkowy.

Jeśli system odnajdzie otwarty okres obrachunkowy, „powiąże” go z nowo tworzonym okresem handlowym. W definicji okresu

handlowego data *Od* zostanie domyślnie ustawiona:

- **na pierwszy dzień bieżącego miesiąca** – jeśli data ta zawiera się w otwartym okresie obrotowym
- **na pierwszą „wolną” datę, zawierającą się w okresie obrotowym** – jeśli pierwszy dzień bieżącego miesiąca znajduje się w zatwierdzonym okresie obrotowym.

Przykład

Sytuacja I

Data bieżąca – 10.02.2019

Okresy obrotowe (2019):

- 01/2019 – zamknięty: 20.01.2019 – 19.02.2019, data zamknięcia 19.02.2019
- 02/2019 – otwarty: 20.02.2019– 19.03.2019

Daty na okresie operacji handlowych:

- Od: 20.02.2019
- Do: 28.02.2019

Sytuacja II

Data bieżąca – 10.02.2019

Okresy obrotowe (2019):

- 01/2019 – zamknięty: 20.01.2019 – 19.02.2019, data zamknięcia 19.02.2019
- 02/2019 – zaakceptowany: 20.02.2019 – 19.03.2019, data zamknięcia 15.03.2019
- 03/2019 – otwarty: 20.03.2019 – 19.04.2019

Daty na okresie operacji handlowych:

- Od: 16.03.2019
- Do: 31.03.2019

Okresy operacji handlowych niezależne od okresów obrachunkowych

Podczas dodania pierwszego okresu operacji handlowych następuje weryfikacja, czy na bazie są już dodane dokumenty. W przypadku gdy:

- **nie zarejestrowano transakcji** – jako data *Od* ustalony zostanie pierwszy dzień bieżącego miesiąca, natomiast data w polu *Do* jako ostatni dzień bieżącego miesiąca.
- **zarejestrowano transakcje** – po dodaniu pierwszego okresu handlowego, gdy data rozpoczęcia tego okresu jest późniejsza niż data pierwszej transakcji, system doda automatycznie dodatkowy okres o następujących parametrach:
  - **Od** – data pierwszej transakcji w systemie
  - **Do** – dzień poprzedzający datę rozpoczęcia dodanego okresu
  - **Stan** – otwarty

W sytuacji, gdy w oknie konfiguracji systemu zaznaczono parametr *Ogranicz ilość otwartych okresów*, system weryfikuje ilość aktualnie otwartych okresów i porównuje ją z dozwoloną ilością. Jeśli obie ilości są sobie równe, przyciski odpowiedzialne za dodawanie nowych okresów są nieaktywne.

Okresy operacji handlowych dla firmy

Okresy operacji handlowych dla firmy:

- dla użytkownika zalogowanego w firmie głównej zostanie wyświetlony okres operacji handlowych zdefiniowany dla firmy głównej
- dla użytkownika zalogowanego w centrum o typie firma, lub centrum podpiętym do firmy, zostanie wyświetlony okres operacji handlowych zdefiniowany dla tej firmy
- istnieje możliwość zdefiniowania okresów operacji handlowych o tej samej nazwie w obrębie różnych firm
- konfiguracja okresów operacji handlowych zawsze dotyczy firmy, do której użytkownik jest zalogowany
- konfiguracja okresów operacji handlowych na poziomie centrum typu firma nie dotyczy firmy głównej
- konfiguracja okresów operacji handlowych zapisywana dla centrum typu firma obowiązuje dla wszystkich centrów podrzędnych w obrębie danej firmy

Uwaga

W przypadku obsługi wielofirmowości, okresy operacji handlowych zdefiniowane dla firmy głównej obowiązują dla centrów przypisanych bezpośrednio do niej, poza centrami typu *Firma* i ich centrami podrzędnymi.

- zamknięcie okresu operacji handlowych dotyczy okresu konkretnej firmy
- zamknięcie okresu operacji handlowych w konkretnej firmie oznacza zamknięcie okresu we wszystkich jej centrach podrzędnych

Przykład

W firmie CA.Clothes&Beauty zdefiniowano okres operacji handlowych 01-2019 (01.01-31.01.2019).

Firma CA.Clothes&Beauty ma dwa centra podrzędne *SKLEP CB Kraków* i *HANDEL CB*.

W firmie CA.Food zdefiniowano okres operacji handlowych 01-2019 (01.01-31.01.2019).

W firmie CA.Clothes&Beauty dokonano zamknięcia okresu 01/2019 .

Zamknięcie okresu w firmie CA.Clothes&Beauty oznacza również zamknięcie okresu w *SKLEP CB Kraków* i *HANDEL CB*.

Wystawianie i generowanie dokumentów w zamkniętym okresie

Dla operatorów, którzy nie mają praw do [zamykania okresów operacji handlowych](#) , przy próbie wystawienia lub ręcznego generowania dokumentu z datą bieżącą zawierającą się we **wstępnie zamkniętym** okresie handlowym, system zmieni datę wystawienia/ewidencji na pierwszą „dozwoloną” i wyświetli komunikat.

Jeśli operator ma prawo do zamykania okresów operacji handlowych, system nie zmieni daty, a jedynie poinformuje o tym, że data znajduje się w zamkniętym okresie.

W przypadku, gdy data zawiera się w **zamkniętym** okresie operacji handlowych, system zmieni datę wystawienia/ewidencji na pierwszą „dozwoloną” datę i poinformuje o tym użytkownika.

Podczas automatycznego generowania zatwierdzonych dokumentów, uruchamianego w wyniku zatwierdzenia dokumentu źródłowego system weryfikuje, czy data bieżąca, którą chce ustawić na generowanym dokumencie, znajduje się we wstępnie lub ostatecznie zamkniętym okresie handlowym. Jeśli tak, automatycznie zmienia datę wystawienia/ewidencji na datę wystawienia z dokumentu źródłowego.

Zamykanie i otwieranie okresów operacji handlowych

Zamykanie okresów operacji handlowych może być: wstępne lub ostateczne.

Zamknięcie wstępne uniemożliwia dodawanie nowych dokumentów przez operatorów, którzy nie posiadają praw do zamykania okresów operacji handlowych. **Ostateczne zamknięcie** okresu wiąże się z całkowitą blokadą możliwości wystawiania dokumentów w tym okresie.

Warunkiem niezbędnym do zamknięcia wstępnego i ostatecznego jest:

- brak dokumentów *Niezatwierdzonych, Zainicjowanych, Zatwierdzonych ilościowo* w danym okresie (dokumenty z zaznaczonym parametrem *Uwzględniaj w okresie operacji handlowych*)
- zatwierdzenie wszystkich wcześniejszych okresów operacji handlowych.

Aby zamknąć okres – wstępnie lub ostatecznie, należy na formularzu okresu zaznaczyć parametr *Zamknij do*, określić datę

zamknięcia (dla zamknięcia wstępnego, data musi zawierać się w przedziale określonym w polach *Od* i *Do*; dla zamknięcia ostatecznego, data musi być równa dacie w polu *Do*) oraz w polu *Stan* wybrać jeden z dwóch stanów świadczących o tym, że okres jest zamknięty – *Zamknięty wstępnie* lub *Zamknięty*.

Po zapisaniu zmian system automatycznie wypełni pole *Data zamknięcia* datą bieżącą.

Jeśli okres był zamknięty wstępnie, operator posiadający uprawnienia do zamykania okresów handlowych może zmienić datę w polu *Zamknij do*. Przy czym nowa data musi być większa niż dotychczasowa data w polu *Zamknij do* i mniejsza lub równa niż data w polu *Do*. Podczas zapisywania zmian system ponownie zweryfikuje, czy w okresie pomiędzy datą z pola *Od* i z pola *Zamknij do* istnieją niezatwierdzone dokumenty (sprawdzone są wyłącznie dokumenty, które mają zaznaczony parametr *Uwzględniaj w okresie operacji handlowych*). Jeśli zmiany zostaną zapisane, system zaktualizuje datę w polu *Data zamknięcia*.

Podczas zamykania okresów handlowych system zweryfikuje również, czy w danym okresie istnieje niezatwierdzona inwentaryzacja. Jeśli znajdzie taką, poinformuje operatora stosownym komunikatem oraz zada pytanie, czy mimo to zamknąć okres.

Przy włączonej opcji łączenia okresów operacji handlowych z okresami obrachunkowymi, po **zaakceptowaniu** okresu obrachunkowego nastąpi automatyczne **wstępne zamknięcie** wszystkich powiązanych okresów handlowych do dnia odpowiadającego dacie *Zamknij do* na okresie obrachunkowym.

Jeśli w bazie nie było zdefiniowanych okresów operacji handlowych, system automatycznie utworzy pierwszy okres, odpowiednio ustawiając wartości poszczególnych pól:

- **Od**

- *data rozpoczęcia okresu obrachunkowego* – jeśli

w bazie nie było zarejestrowanych transakcji z datą wcześniejszą niż data rozpoczęcia okresu obrachunkowego

- *data pierwszej transakcji* – jeśli w bazie zarejestrowano transakcję z datą wcześniejszą niż data rozpoczęcia okresu obrachunkowego
- **Do** – data z pola *Zamknij do* na okresie obrachunkowym
- **Zamknij do** – data z pola *Zamknij do* na okresie obrachunkowym
- **Stan** – opcja *Zamknięty wstępnie*

Po **zatwierdzeniu** okresu obrachunkowego stan wszystkich okresów handlowych, których data zakończenia jest mniejsza lub równa dacie zatwierdzenia okresu obrachunkowego zostanie zmieniony na *Zamknięty*. Jeśli okres operacji handlowych rozpoczyna się przed i kończy po dacie zatwierdzenia okresu obrachunkowego, system automatycznie zmieni stan takich okresów operacji handlowych na *Zamknięty księgowo*.

Zależność między statusem okresu obrachunkowego a stanem okresu operacji handlowych przedstawia poniższa tabela:

Status okresu obrachunkowego	Stan okresu operacji handlowych	Komentarz
Zaakceptowany	Zamknięty wstępnie	W tym okresie dokumenty może wystawiać tylko operator z prawem do zamykania okresu operacji handlowych.
Zatwierdzony	Zamknięty	Takie połączenie stanów oznacza, że data zamknięcia okresu obrachunkowego pokrywa się z datą zamknięcia okresu operacji handlowych.

Status okresu obrachunkowego	Stan okresu operacji handlowych	Komentarz
Zatwierdzony	Zamknięty księgowo	<p>Takie połączenie stanów oznacza, że data zamknięcia okresu obrachunkowego jest wcześniejsza od daty zamknięcia okresu operacji handlowych.</p> <p>W takim okresie występuje całkowita blokada wystawiania dokumentów dla wszystkich operatorów.</p> <p>Stan Zamknięty księgowo nadawany jest wyłącznie automatycznie, w interakcji z okresem obrachunkowym.</p>

Zamknięty wstępnie okres operacji handlowych można jeszcze otworzyć. Warunki konieczne, jakie muszą zostać spełnione, aby taka akcja była możliwa, to:

- posiadanie uprawnień do zamykania okresów operacji handlowych
- okres jest w stanie zamkniętym wstępnie
- po danym okresie istnieją okresy wyłącznie w stanie otwartym
- jeśli zaznaczono parametr *Ogranicz ilość otwartych okresów handlowych*, ilość okresów w stanie *Otwarty* jest mniejsza niż wartość parametru